

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๕๑๐ /๒๕๖๑

เรื่อง การกำหนดเครื่องแบบ ส่วนของเครื่องแบบ และเครื่องหมายสำหรับข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร
ที่ปฏิบัติหน้าที่นายตำรวจราชองครักษ์และนายตำรวจราชองครักษ์พิเศษของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่นายตำรวจราชองครักษ์และนายตำรวจราชองครักษ์พิเศษของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการถวายพระเกียรติ ถวายความปลอดภัย และถวายงานตามพระราชประสงค์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสม และเป็นไปตามแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของนายทหารราชองครักษ์ นายทหารราชองครักษ์พิเศษ นายตำรวจราชองครักษ์ และนายตำรวจราชองครักษ์พิเศษ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๗ และมาตรา ๑๒๗ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบข้อ ๙๓ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๕ (พ.ศ. ๒๕๔๕) และข้อ ๙๔ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) จึงกำหนดเครื่องแบบ ส่วนของเครื่องแบบ และเครื่องหมายสำหรับข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรที่ปฏิบัติหน้าที่นายตำรวจราชองครักษ์ และนายตำรวจราชองครักษ์พิเศษของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนี้

๑. เครื่องแบบปกติขาว ตามข้อ ๕ (๑) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) เว้นแต่ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีขาว มีกะบังทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สำหรับข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอก ที่ขอบโค้งของกะบังด้านบนปักด้วยดินทองหรือวัสดุเทียมดินทองเป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ ๑ แถว บนพื้นสักหลาดสีดำ ข้าราชการตำรวจยศตั้งแต่พลตำรวจตรีขึ้นไปที่ขอบโค้งของกะบังด้านบนปักด้วยดินทองหรือวัสดุเทียมดินทองเป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ ๒ แถว บนพื้นสักหลาดสีดำ และพื้นกะบังด้านล่างเป็นสีดำ มีสายรัดคางดินทองหรือวัสดุเทียมดินทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร ปลายสายรัดคางติดดุมโลหะสีเงินขนาดเล็กข้างละ ๑ ดุม กึ่งกลางด้านหน้าหมวกมีตราหน้าหมวกขนาดกลางทำด้วยโลหะสีเงินดุนเป็นรูปตราแผ่นดินมีอักษร “พิทักษ์สันติราษฎร์” อยู่ใต้รูปตราแผ่นดิน มีผ้าพันหมวก กว้าง ๔ เซนติเมตร พื้นสีแดงเลือดหมู มีขลิบสีดำ กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร เย็บขอบทั้งด้านบนและด้านล่าง สำหรับข้าราชการตำรวจยศตั้งแต่พลตำรวจตรีขึ้นไปเพิ่มแถบดินทองหรือวัสดุเทียมดินทอง กว้างแถบละ ๐.๓ เซนติเมตร ๒ แถบ เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๓ เซนติเมตร อยู่กึ่งกลางผ้าพันหมวกขนานไปตามความยาวของผ้าพันหมวกโดยรอบ

๒. เครื่องแบบปกติเสื้อนอกคอแฉะง่าก่า ตามข้อ ๕ (๒) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) เว้นแต่ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีก่าก่า มีเครื่องประกอบเช่นเดียวกับหมวกทรงหม้อตาลสีขาวตาม ๑. โดยใช้สายรัดคางหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ กว้าง ๑ เซนติเมตร และใช้รองเท้าหุ้มข้อหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ

๓. เครื่องแบบครึ่งยศ ตามข้อ ๕ (๖) วรรคแรก แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) เว้นแต่ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีขาวตาม ๑.

๔. เครื่องแบบเต็มยศ มีส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศตาม ๓.

๕. เครื่องแบบสโมสรปิดอก มีส่วนประกอบเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาวตาม ๑. เว้นแต่ใช้กางเกงขายาวสีดำติดแถบสั๊กหลาดสีแดงเลือดหมู

๖. เครื่องแบบสโมสรเปิดอก ตามข้อ ๕ (๗) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) เว้นแต่ใช้หมวกทรงหม้อตาลสีขาวตาม ๑. กางเกงขายาวสีดำติดแถบสั๊กหลาดสีแดงเลือดหมู และรองเท้าหุ้มข้อหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ

๗. กระเป๋ ตามข้อ ๑๕ (๑) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) เว้นแต่ใช้พู่ดินทองหรือไหมสีเหลืองหรือวัตถุเทียมดินทองหรือวัตถุเทียมไหมสีเหลืองประกอบ

๘. สายกระเป๋ มี ๒ ชนิด คือ

๘.๑ สายกระเป๋ข้าราชการตำรวจยศตั้งแต่พลตำรวจตรีขึ้นไป ให้ใช้สายกระเป๋ชายเดี่ยวปลายสามเหลี่ยมทำด้วยไหมหรือวัตถุเทียมไหมสีทอง กว้าง ๐.๘ เซนติเมตร ติดด้วยแถบไหมหรือวัตถุเทียมไหมสีแดงเลือดหมู กว้าง ๐.๔ เซนติเมตร ทั้งสองข้าง มีแถบดินทองหรือวัตถุเทียมดินทอง กว้าง ๐.๒ เซนติเมตร ติดจากแถบไหมสีแดงเลือดหมูทั้งสองข้าง เย็บบนหนังพื้นสีดำให้มีแถบทั้งสองข้าง กว้าง ๐.๒ เซนติเมตร คล้องในห่วงโลหะสีเงิน และมีห่วงโลหะสีเหลืองเงินรัดสายชายเดี่ยว ความยาวประมาณ ๓๐ เซนติเมตร

๘.๒ สายกระเป๋ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจเอก ให้ใช้สายกระเป๋ชายเดี่ยวปลายสามเหลี่ยมทำด้วยไหมหรือวัตถุเทียมไหมสีแดงเลือดหมู กว้าง ๐.๘ เซนติเมตร ติดด้วยแถบดินทองหรือวัตถุเทียมดินทอง กว้าง ๐.๔ เซนติเมตร ทั้งสองข้าง เย็บบนหนังพื้นสีดำให้มีแถบทั้งสองข้าง กว้าง ๐.๔ เซนติเมตร คล้องในห่วงโลหะสีเงิน และมีห่วงโลหะสีเหลืองเงินรัดสายชายเดี่ยว ความยาวประมาณ ๓๐ เซนติเมตร

๙. อินทรธนู มี ๒ ชนิด คือ

๙.๑ อินทรธนูอ่อน ทำด้วยผ้าชนิดและสีเดียวกับเสื้อ ด้านไหล่ กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ถึง ๕ เซนติเมตร เย็บติดกับตะเข็บเสื้อ ด้านคอ กว้าง ๒.๕ เซนติเมตร ถึง ๔ เซนติเมตร ปลายมนยาวตามขนาดของบ่า ปลายอินทรธนูด้านคอติดดุมโลหะสีเงินขนาดเล็กข้างละ ๑ ดุม

๙.๒ อินทรธนูแข็ง เย็บเป็นแผ่น กว้าง ๕ เซนติเมตร ยาวตามขนาดของบ่า ด้านคอ ย่อมุมทั้งสองข้าง พื้นสีแดงเลือดหมู ปลายอินทรธนูด้านคอติดดุมโลหะสีเงินขนาดเล็กข้างละ ๑ ดุม สาบสีดำ มีเครื่องประกอบ ดังนี้

๙.๒.๑ ยศพันตำรวจเอก มีแถบสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร เย็บขอบเว้นด้านไหล่ และมีลวดลายสีทองประกอบแถบด้านนอก และมีแถบสีทอง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร พาดกึ่งกลางตาม ทายาวของอินทรธนู

๙.๒.๒ ยศตั้งแต่พลตำรวจตรีถึงพลตำรวจเอก พื้นปักด้วยดุ้นทองหรือวัตถุเทียม ดุ้นทองเป็นลายถักเต็มแผ่นอินทรธนู

๑๐. เครื่องหมายพระปรมาภิไธยย่อ วปร ใต้พระมหาพิชัยมงกุฏ ทำด้วยโลหะสีเงิน กว้าง ๒.๕ เซนติเมตร สูง ๕ เซนติเมตร ประดับที่กึ่งกลางอินทรธนูด้านขวา ให้ยอดพระมหาพิชัยมงกุฏ อยู่ทางด้านคอ และไม่ต้องติดเครื่องหมายยศบนอินทรธนู

๑๑. สายยงยศทำด้วยไหมหรือวัตถุเทียมไหมสีทอง หรือไหมหรือวัตถุเทียมไหมสีเหลือง เป็น สายถัก ๒ เส้น สายเกลี้ยง ๒ เส้น ปลายสายถักทั้งสองมีดุมโลหะสีทองสายละ ๑ ดุม ปลายสายรวมติด ใต้อินทรธนูเสื่อด้านขวา สายถักให้คล้องใต้แขนขวา ๑ เส้น ผ่านหน้าอก ๑ เส้น สายเกลี้ยงทำเป็นบ่วง คล้องแขนขวา ๑ เส้น ส่วนอีก ๑ เส้น ทำเป็นบ่วงผ่านหน้าอกมารวมกับสายถักทั้งสองเส้น เครื่องแบบ ปกติขาวให้รวมไว้ที่ดุมอกเสื่อเม็ดที่หนึ่ง เครื่องแบบปกติเสื่อนอกคอแบะงาก็ให้รวมไว้ที่ใต้ปกเสื่อด้านขวา สูงกว่าดุมเม็ดที่หนึ่งพอสมควร

สายยงยศไหมหรือวัตถุเทียมไหมสีทอง หรือสายยงยศไหมหรือวัตถุเทียมไหม สีเหลือง ใช้ประกอบกับเครื่องแบบ ดังนี้

๑๑.๑ เมื่อแต่งเครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศ หรือเครื่องแบบสโมสร หรือใน โอกาสที่แต่งเครื่องแบบปกติขาวหรือเครื่องแบบปกติเสื่อนอกคอแบะงาก็ซึ่งประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ใช้สายยงยศไหมหรือวัตถุเทียมไหมสีทอง

๑๑.๒ เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติขาวซึ่งไม่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ใช้สายยงยศ ไหมหรือวัตถุเทียมไหมสีเหลือง

เมื่อใช้สายยงยศตามข้อนี้ ไม่ต้องใช้สายยงยศอย่างอื่นหรือสายนกหวีด

นายตำรวจราชองครักษ์และนายตำรวจราชองครักษ์พิเศษที่ปฏิบัติหน้าที่เวร หรือ ในการปฏิบัติหน้าที่นายตำรวจราชองครักษ์และนายตำรวจราชองครักษ์พิเศษตามที่กำหนดหรือสั่งการ ให้ใช้ปกอกแขนสักหลาดสีน้ำเงินเข้ม กว้าง ๑๐ เซนติเมตร มีแถบสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร ๒ แถบ ทาบกลางปกอกแขนโดยรอบ เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตร ตรงกลางปกอกด้านนอกมีอักษร พระปรมาภิไธยย่อ วปร ภายใต้เลขลำดับรัชกาลและพระมหาพิชัยมงกุฏปักด้วยดุ้นทองหรือวัตถุเทียม ดุ้นทอง ที่ขอบบนและขอบล่างปกอกแขนขลิบลวดไหมหรือวัตถุเทียมไหมสีทอง สวมที่แขนเสื้อข้างซ้าย เหนือข้อศอก

นายตำรวจราชองครักษ์และนายตำรวจราชองครักษ์พิเศษถ้าต้องแต่งเครื่องแบบไว้ทุกข์ ในโอกาสปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องใช้ปลอกแขนนายตำรวจราชองครักษ์หรือนายตำรวจราชองครักษ์พิเศษ ให้สวม ปลอกแขนทับบนแขนทุกข์ โดยแลบแขนทุกข์ออกจากส่วนล่างของปลอกแขน ๑ เซนติเมตร

นายตำรวจราชองครักษ์และนายตำรวจราชองครักษ์พิเศษจะต้องติดบัตร ราชองครักษ์ตามที่กำหนดหรือสั่งการ

นายตำรวจราชองครักษ์พิเศษ (ผู้ที่ยังปฏิบัติหน้าที่ในการถวายงาน) ให้ใช้เครื่องหมาย ครุฑทำด้วยโลหะสีเงิน ติดที่คอเสื้อตอนหน้าด้านซ้าย แทนเครื่องหมายรูปพระแสงดาบเขนและโล่ประดับ ด้วยข้อชัยพฤกษ์รอบนอกครึ่งรอบ

สำหรับนายตำรวจราชองครักษ์พิเศษ (ผู้ที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในการถวายงาน) ให้ติด เครื่องหมายสังกัดเช่นเดิมตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๙๐ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบตำรวจ พุทธศักราช ๒๔๗๗ (ฉบับที่ ๒) นอกเหนือจากนี้ ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกับนายตำรวจราชองครักษ์พิเศษ (ผู้ที่ยังปฏิบัติหน้าที่ในการถวายงาน)

การประดับเข็มที่ระลึกงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ของนายตำรวจ ราชองครักษ์และนายตำรวจราชองครักษ์พิเศษซึ่งได้รับพระราชทานเข็มที่ระลึกดังกล่าว ให้ประดับที่อกเสื้อ เบื้องขวาเหนือกระเป๋าและเครื่องหมายหลักสูตรอื่น

๑๒. เครื่องหมายนักโดตรัม ให้ติดที่อกเสื้อด้านซ้ายเหนือแนวเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตามลำดับชั้นของเครื่องหมาย ดังนี้

๑๒.๑ เครื่องหมายชั้นพิเศษ เป็นรูปร่มชูชีพกางเต็มทางตั้งอยู่เหนือรูปอาร์ม พื้นของ รูปอาร์มทำด้วยไหมหรือวัตถุเทียมไหมเป็นแถบสีธงชาติไทย มีดินทองหรือวัตถุเทียมดินทองปักเป็นวงรอบ ๑ เส้น ตรงกลางมีรูปนักโดตรัมปักด้วยดินทองหรือวัตถุเทียมดินทอง ประกอบด้วยปีกนกสองข้าง ขนาด ของปีกส่วนกว้าง ๔ เซนติเมตร ส่วนสูง ๒ เซนติเมตร ปักด้วยดินทองหรือวัตถุเทียมดินทอง มีรูปดาว ห้าแฉก ๑ ดวง ทำด้วยโลหะสีเงินและมีข้อชัยพฤกษ์โอบใต้ดาวอยู่เหนือร่ม บนพื้นปีกนกทั้งสองข้างมีรูป ดาวห้าแฉกขนาดเล็กทำด้วยโลหะสีดำติดอยู่ตรงกลางข้างละ ๑ ดวง สาบทำด้วยสักหลาดสีแดงเลือดหมู

๑๒.๒ เครื่องหมายชั้นที่ ๑ มีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องหมายชั้นพิเศษ เว้นแต่ไม่มี ดาวโลหะสีดำบนพื้นปีกนก

๑๒.๓ เครื่องหมายชั้นที่ ๒ มีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องหมายชั้นที่ ๑ เว้นแต่ไม่มี ข้อชัยพฤกษ์

๑๒.๔ เครื่องหมายชั้นที่ ๓ มีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องหมายชั้นที่ ๑ เว้นแต่ไม่มี ดาวโลหะสีเงินและข้อชัยพฤกษ์อยู่เหนือร่ม

๑๒.๕ เครื่องหมายชั้นกิตติมศักดิ์ มีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องหมายชั้นที่ ๑ เว้นแต่ ตรงกลางไม่มีรูปนักโดตรัม

ถ้าใช้เครื่องหมายนักโดตรัมประกอบเครื่องแบบสโมสรให้ใช้ขนาดย่อลงครึ่งหนึ่ง

สำหรับส่วนของเครื่องแบบและเครื่องหมายนอกเหนือจากนี้ให้เป็นไปตามที่กฎกระทรวง
ระเบียบ คำสั่ง และอื่น ๆ เกี่ยวกับเครื่องแบบตำรวจกำหนดไว้

ทั้งนี้ การใช้เครื่องแบบ ส่วนของเครื่องแบบ และเครื่องหมายตามคำสั่งนี้ จะใช้ได้ต่อเมื่อมีการ
ประกาศให้ใช้ได้ต่อไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

พลตำรวจเอก

(จักรทิพย์ ชัยจินดา)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ